

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

CAMERA DEPUTAȚILOR

LEGEA JURNALISTULUI

Parlamentul României adoptă prezenta lege :

Capitolul I

Dispoziții generale

Art.1. – Legea reglementează cadrul juridic general privind organizarea și desfășurarea activității de jurnalist realizată de către persoane fizice care au dobândit calitatea de jurnalist conform prezentei legi.

Art.2 – (1) Sunt definite cu caracter general :

a) Jurnalismul - este creația intelectuală, cu caracter public, ce aparține spiritualității și culturii și contribuie la săvârșirea binelui în societatea umană.

b) Profesia de jurnalist se definește ca activitatea cu caracter public a unei persoane, denumită jurnalist, ce se concretizează în conceperea, elaborarea și redactarea de produse jurnalistice transmise printr-un mijloc de informare în masă.

c) Jurnalistul - este persoana fizică, recunoscută ca jurnalist conform legii, care își asumă voluntar responsabilitatea publică morală și legală de a aduce la cunoștința cetățenilor, prin produse jurnalistice, informații de interes public local, zonal, național sau internațional.

Art.3. - (1) Prin activități jurnalistice se înțelege:

- a) realizarea de produse jurnalistice;
- b) coordonare de emisiuni radio sau de televiziune, postări pe internet a produselor jurnalistice și de publicații;
- c) consiliere și consultanță în domeniul jurnalisticii;
- d) alte activități în domeniul jurnalisticii.

Art.4. – Produsele jurnalistice sunt definite astfel :

(1) Știrile jurnalistice - sunt informații elaborate și prelucrate ca fapte și date, care trebuie să respecte adevărul, după ce au fost efectuate verificările de rigoare, prezentarea, descrierea și nararea fiind făcute într-un mod imparțial.

(2) Opiniile jurnalistice - exprimă gânduri, idei, convingeri sau judecăți de valoare ale jurnaliștilor. Exprimarea opiniilor constă în reflecții sau comentarii asupra unor idei generale sau în observații legate de informații cu fundament real. Deși opiniile sunt inevitabil subiective și, prin urmare, nu pot și nu trebuie supuse criteriului adevărului, ele trebuie totuși exprimate într-o manieră onestă și etică.

(3) Alte produse jurnalistice - sunt creațiile pentru publicații, radio, televiziune sau internet a jurnalistului, prin :

- a) calupuri de știri;
- b) interviuri;
- c) reportaje;
- d) anchete jurnalistice;
- e) comentarii jurnalistice;
- f) editoriale;
- g) dezbateri jurnalistice;
- h) foto-reportaje;
- i) caricaturi jurnalistice.

Produsul jurnalistic este o creație intelectuală și se încadrează în domeniul culturii și are regimul juridic prevăzut de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor. Autorul produsului jurnalistic beneficiază de drepturile prevăzute de Legea nr. 8/1996.

Art.5. - (1) Difuzarea produsului jurnalistic - se va realiza prin **mijloace de difuzare în masă** - presa scrisă (tipar), prin radiodifuziune (pe suport magnetic), prin televiziune (peliculă de film sau video), prin internet și orice alte mijloace actuale și viitoare.

(2) Mijloace de informare în masă - sunt, conform prezentei legi, orice societate de radio sau de televiziune care transmit produse jurnalistice, firme de editare a publicațiilor cotidiene sau periodice, precum și instrumente on-line care prestează servicii de transmitere ori publicare a produselor jurnalistice. Mijloacele de informare în masă au obligația de a asigura o totală transparență cu privire la proprietatea și gestiunea lor, în scopul cunoașterii exacte de către jurnaliștii și orice persoană interesată a proprietarilor, respectiv a acționarilor și a intereselor economice ale acestora.

Art.6. - (1) Organizație profesională a jurnaliștilor - este organizația non-guvernamentală, cu personalitate juridică, constituită numai din jurnaliști și care reprezintă interesele profesiei de jurnalist.

(2) Profesia de jurnalist este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi.

Art. 7. – (1) Jurnalistul promovează drepturile și libertățile omului, informează cetățenii privind acțiunile autorităților publice, comentează și analizează efectele faptelor ce perturbă funcționarea normală a democrației într-un stat de drept constituțional.

(2) Jurnalistul poate desfășura următoarele activități:

- a) cercetează și apoi publică știri care să înlocuiască zvonurile și speculațiile;

- b) urmărește și informează cetățenii despre activitățile Parlamentului, Președinției, Guvernului, Ministerelor, precum și ale reprezentanților autorităților publice și ale serviciilor publice și instituțiilor publice;
- c) urmărește și informează cetățenii despre impactul activităților agenților economici în raport cu angajații și clienții, precum și calitatea produselor lor;
- d) să ia atitudine fermă față de orice persoană care împiedică exercitarea dreptului la libera exprimare a opiniei, indiferent de funcția pe care acesta o deține;
- e) să incrimineze orice încălcare a oricărui drept sau libertate cetățenească, individuală sau colectivă;
- f) să reflecte viața și faptele oamenilor.

Art. 8. – (1) Jurnalistul este independent față de orice reprezentant al administrației publice centrale și locale, al instituțiilor publice, al partidelor politice, al patronatelor și al sindicatelor.

(2) În exercitarea profesiei jurnalistul este independent și se supune Constituției României și prezentei legi.

Art. 9. – Profesia de jurnalist se exercită - numai - de către persoane care realizează producții jurnalistice și posedă Cartea de jurnalist, în condițiile prezentei legii.

Art.10. – Principiul de bază al oricărei evaluări etice a jurnalisticii este necesitatea de a face o distincție clară între zvonuri, știri și opinii, evitându-se orice confuzie între acestea. În acest sens:

- a) zvonurile nu trebuie confundate cu știrile;
- b) opiniile exprimate sub formă de comentarii ale unor evenimente sau acțiuni cu referire la persoane sau instituții nu trebuie să nege sau să ascundă în mod intenționat fapte sau date reale.

Art.11. – (1) Jurnalistului îi este garantat dreptul la informație promptă, veridică și clară cu privire la măsurile luate și preconizate de autoritățile publice; precum și accesul liber la sursele de informație politică, științifică și tehnică, socială, culturală, sportivă sau de altă natură.

(2) Autoritățile publice centrale și locale au obligația de a crea condițiile juridice pentru garantarea exercitării libertății de expresie și a dreptului la informare publică de orice natură, fără nici o intervenție din partea lor sau din partea sectorului privat, cenzura fiind exclusă.

CAPITOLUL II

Formele de exercitare a profesiei de jurnalist

Art.12. – (1) Profesia de jurnalist se exercită, la alegere, în una din următoarele forme:

- a. cabinet jurnalistic individual;
- b. cabinete jurnalistiche asociate;

(2) Cabinetul jurnalistic este unitatea fără personalitate juridică înființată de un jurnalist în condițiile prezentei legi.

(3) **Cabinetele jurnalistiche individuale** se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei, drepturile jurnaliștilor titulari ai unor cabinete asociate păstrându-și caracterul personal și neputând fi cedate.

(4) În toate formele de exercitare a profesiei pot încheia contracte de muncă sau convenții civile de prestări civile de prestări servicii cu personal necesar activității jurnalistiche.

Art.13.– (1) **Cabinetele jurnalistiche** se înființează la cererea jurnaliștilor sau a grupului de jurnaliști, în funcție de forma de organizare.

(2) În vederea înființării, cererea va fi însoțită de Cartea de presă, contractul de proprietate sau de închiriere a spațiului în care se va desfășura activitatea jurnalistică, respectiv de convenția de asociere a cabinetelor ori de contractul de constituire a societății civile, după caz.

(3) Actul de înființare este certificatul de înregistrare în Registrul unic al cabinetelor, care se întocmește și se păstrează de Colegiul Național al Jurnaliștilor din România. O copie a certificatului de înregistrare se înmânează titularului formei de exercitare a profesiei.

(4) Jurnalistul poate schimba, oricând, forma de exercitare a profesiei cu înștiințarea Colegiului Național al Jurnaliștilor din România.

Art.14. – Cabinetele de jurnaliști au arhivă și registratură proprii și țin evidența financiar-contabilă conform prevederilor legale.

Art.15. – Competența teritorială a cabinetelor jurnalistică nu este limitată. Acestea își pot organiza sedii secundare oriunde, în țară și străinătate

Art. 16. – (1) În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta, jurnalistul este protejat de lege.

(2) Între cabinetele jurnalistică și mijloacele de informare în masă sau alți clienți se încheie contracte scrise în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, a Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și a celorlalte acte normative în vigoare.

(3) Încheierea sau executarea unui astfel de contract nu poate fi stânjenită, împiedicată sau controlată, direct sau indirect, de nici un organ al statului.

Art. 17. – (1) Impozitul pe venit al titularului cabinetului de jurnalist nu va depăși 16%.

(2) Cabinetele jurnalistice vor beneficia de reducere a impozitului pe venit, în condițiile angajării a cel puțin 5 tineri absolvenți a învățământ superior, conform codului fiscal.

(3) De aceleași facilități vor beneficia cabinetele și când au ca angajați personal redacțional care a suferit accidente producătoare de handicap, în profesia de jurnalist, conform Codului fiscal.

CAPITOLUL III

Calitatea de jurnalist

Art. 18. – (1) Poate fi jurnalist român cel care îndeplinește următoarele condiții cumulative:

- 1) este cetățean român și are capacitatea de exercitare a drepturilor civile și politice;
- 2) a îndeplinit criteriile de atestare a calității de jurnalist efectuat o dată la trei ani;
- 3) este apt din punct de vedere psihic pentru exercitarea profesiei, fapt ce este constatat prin examen psihologic anual;
- 4) nu a fost condamnat penal definitiv pentru: furt, viol, tâlhărie, crimă, escrocare, trădare de țară și alte fapte incompatibile cu morala socială;
- 5) are aptitudini jurnalistice confirmate de practica jurnalistică de cel puțin 2 ani;

(2) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la pct.4-5, pentru activitatea jurnalistică anterioară intrării în vigoare a prezentei legi, de asemenea se aplică și dispozițiile Hotărârii Senatului României nr. 32/1994 a și a Hotărârii Camerei

Deputaților nr. 25/1994 asupra rezoluțiilor Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la etica ziaristică.

(3) Examenul medical prevăzut la pct. 3) trebuie să fie reactualizat la termen.

Art.19. – (1) Persoanele care nu au obținut atestarea ca jurnalist în termen de 120 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial, datorită neîndeplinirii condițiilor de la art.15, pot presta activități jurnalistice în calitate de salariați sau colaboratori în cadrul cabinetelor jurnalistice individual sau cabinetelor asociate de jurnaliști.

(2) Persoanele prevăzute la alin.(1) au dreptul să participe la un nou examen de atestare după 1 an de la data examenul anterior.

Art.20. – Calitatea de jurnalist se dovedește cu Cartea de Presă, eliberată de Colegiul Național al jurnaliștilor.

Art.21. – (1) Regulamentul Colegiului Național al Jurnaliștilor prevede forma, conținutul și modul de eliberare ale Cărții de Presă.

(2) Organizațiile profesionale transmit copii ale Cărților de Presă ce le-au emis Colegiului Național al Jurnaliștilor, Oficiului Român pentru Drepturile de Autor și la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Art. 22. - Calitatea de jurnalist este suspendată:

- a) în caz de incompatibilitate, conform art. 44 din prezenta lege;
- b) în perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- c) în caz de neplată a taxelor și contribuțiilor profesionale timp de 5 ani de la scadența acestora, până la achitarea lor integrală.

Art. 23. - Calitatea de jurnalist încetează:

- a) prin renunțare scrisă la exercițiul profesiei;
- b) prin deces;

- c) dacă împotriva jurnalistului s-a luat măsura de excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară;
- d) dacă jurnalistul a fost condamnat definitiv, pentru o faptă prevăzută de legea penală și care-l face nedemn de a fi jurnalist, conform legii.

CAPITOLUL IV

Colegiul Național al Jurnaliștilor din România

Art.24. – Corelarea demersurilor organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor în vederea desfășurării în bune condiții a activității jurnalistice se realizează de către Colegiul Național al Jurnaliștilor din România, care se organizează și funcționează în conformitate cu prezenta lege, cu statutul și regulamentul propriu.

Art.25. – (1) Colegiul Național al Jurnaliștilor din România, denumit în continuare Colegiul Național, este un parteneriat profesional fără scop patrimonial, care asigură aplicarea unitară a normelor privind exercitarea profesiei de jurnalist.

(2) Colegiul Național este alcătuit din câte un reprezentant al fiecărei asociații sau uniuni profesionale, care a dobândit Carte de Presă, aceștia fiind desemnați de organizație profesională de jurnaliști.

(3) Membrii Colegiului Național trebuie să aibă o activitate de minimum 6 ani în jurnalistică și 3 ani în organizația pe care o reprezintă.

Art.26. – (1) Colegiul Național este condus de un birou consultativ compus din membrii Colegiului Național, funcția executivă fiind îndeplinită, prin rotație, de câte unul dintre membri, în mandate de câte 1 an. Cel ales în funcția executivă este numit Coordonator general, iar ceilalți membri: coordonatori.

(3) Durata mandatului membrilor este de 7 ani, el putând fi reînnoit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ.

(4) Membrii Colegiului Național își desfășoară activitatea independent față de organisme guvernamentale sau non-guvernamentale, de orice natură și reprezintă interesele deontologice ale organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor.

Art.27. – (1) Colegiul Național își desfășoară activitatea pe baza Statutului și Regulamentului propriu.

(2) Colegiul Național poate să-și completeze bugetul prin donații și sponsorizări, doar pentru activitățile pentru care a fost creat.

Art. 28. – (1) Colegiul Național poate, pentru eficientizarea activității, înființa birouri în județe.

(2) Biroul județean este compus din câte un membru al fiecărei organizații profesionale de jurnaliști ce are membrii în respectivul județ, funcția de coordonare fiind îndeplinită, prin rotație, de către fiecare dintre membrii, în mandate de câte 1 an. Cel ales în funcția de coordonare este numit Sub coordonator principal, iar ceilalți membrii: sub coordonatori.

(3) Membrii Biroului trebuie să aibă o activitate de minim 6 ani în activitatea jurnalistică și de minim 3 ani în organizația pe care o reprezintă.

(4) Durata mandatului membrilor este de 6 ani, el putând fi reînnoit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ.

(5) Atribuțiile biroului sunt stabilite de prezenta lege și de Regulamentul Colegiului Național.

Art.29. – Colegiul Național are următoarele atribuții principale:

- a) corelează demersurile organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor în vederea desfășurării în bune condiții a activității jurnalistice;
- b) propune organizațiilor de jurnalism criteriile și principiile de atestare a jurnaliștilor și urmărește aplicarea uniformă a acestora;
- c) transcrie în “Registrul Jurnaliștilor” numele titularilor de Cărți de Presă și ține evidența acestora potrivit Regulamentului;

- d) radiază din “Registrul Jurnalistului” numele titularului Cărții de Presă ce și-a pierdut calitatea de jurnalist;
- e) organizează supravegherea respectării deontologiei profesionale și atenționează organizațiile profesionale cu privire la abateri de la aceasta ;
- f) verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute în prezenta lege și statut, organizează și ține evidența, cu privire la formele de exercitare a profesiei de jurnalist;
- g) ia act de convențiile de grupare sau asociere a cabinetelor și de contractele de constituire a societăților civile profesionale;
- h) sesizează comisiile de disciplină a organizațiilor profesionale de jurnaliști pentru judecarea abaterilor jurnaliștilor;
- i) monitorizează toate inițiativele organizațiilor profesionale privind activitatea profesiei de jurnalist și propune autorităților publice proiecte de acte normative de îmbunătățire a activității jurnalistice;
- j) stabilește, după consultarea organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor, tarifele minime de onorarii unice pe țară;
- k) organizează serviciul statistic general al jurnaliștilor;
- l) organizează și desfășoară activități de cooperare și colaborare a organizațiilor profesionale a jurnaliștilor cu diferite organisme interne și internaționale, în domeniul jurnalistice și asigură, pe bază de reciprocitate;
- m) recomandă condițiile de practicare a profesiei jurnaliștilor străini în presa română și celor români în presa străină;
- n) acceptă donațiile și sponsorizările făcute Colegiului Național;
- o) aprobă ștutul de funcții și angajează personalul Colegiului Național;

Art.30. – Colegiului Național și birourile județene funcționează în prezența a două treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți.

Art. 31. – (1) Coordonatorul principal al Colegiului Național are următoarele atribuții principale:

- a) reprezintă Colegiul Național în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) nici o acțiune a sa nu poate leza interesele vreunei organizații profesionale de jurnaliști;
- c) convoacă și prezidează ședințele Colegiului Național;
- d) exercită căile de atac împotriva hotărârilor birourilor județene;
- e) soluționează apelurile la hotărârile birourilor județene pentru contestațiile și reclamațiile privind onorariile;
- f) ordonancează cheltuielile Colegiului Național
- g) încheie convenții în numele Colegiului Național, cu autorizarea birou-lui;

(2) Dacă Coordonatorul principal este în imposibilitate temporară de a-și exercita funcțiile, Colegiul poate delega un membru pentru a îndeplini, parțial sau în totalitate, atribuțiile rectorului.

Art.32. – Sub-coordonatorul principal al Biroului județean are următoarele atribuții principale:

- a) reprezintă Biroul județean în raporturile acestuia cu Colegiul Național și cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) convoacă și prezidează ședințele Biroului județean;
- c) anunță organizația profesională cu privire la suspendarea ce trebuie aplicată - pentru neplata taxelor și contribuțiilor din exercitarea profesiei pe durata de 2 ani de la scadența acestora -

pe jurnalistul – membru al respectivei organizații, până la achitarea totală ale acestora, dacă i s-a dat avertisment pentru neplata acestora și nu s-a conformat;

d) soluționează contestațiile și reclamațiile privind onorariile;

e) ordonă cheltuielile biroului județean.

Art.33. – Deciziile sub-coordonatorului pot fi atacate, în termen de 30 de zile, la Colegiului Național, conform prezentei legii și Regulamentului.

Art.34. – (1) Colegiul Național al Jurnaliștilor exercită controlul administrativ asupra:

a) modului de organizare a Birourilor județene ale Colegiului Național și a cabinetelor de jurnaliști;

b) calității actelor privind convențiile dintre cabinete și întreprinderile de producere a publicațiilor sau de radio și televiziune, precum și respectarea prevederilor legii în lucrările încheiate de jurnaliști.

(2) Colegiului Național poate delega Birourilor județene exercitarea controlului prevăzut la lit. b), în circumscripția sa.

(3) Organizațiile profesionale ale jurnaliștilor pot ordona Colegiului să supravegheze respectarea prevederilor prezentei legi de către toate organismele și persoanele supuse Legii Jurnalistului.

CAPITOLUL V

Norme deontologice

Art.35. – (1) Normele deontologice sunt obligatorii pentru toți jurnaliștii români și organizațiile lor profesionale, precum și pentru jurnaliștii străini care profesază în România.

(2) Profesia de jurnalist se supune următoarelor principii deontologice:

1. jurnalistul trebuie să fie devotat adevărului și să informeze corect publicul; acestea fiind imperative supreme ale presei;

2. jurnalistul trebuie să verifice știrile și informațiile destinate a fi publicate sub formă de texte și imagini, cu grija cerută de circumstanțe profesionale. Sensul lor real nu trebuie să fie deformat, nici falsificat prin formulare, prin titluri sau prin comentarii tendențioase. Documentele trebuie să rămână fidele sensului lor. Știrile, zvonurile și ipotezele neverificate trebuie să fie prezentate cu rezerva necesară, menționându-se aceasta. În prezentarea colajelor, subtitrarea trebuie să explice că nu este vorba de imagini document;
3. este interzisă întrebuințarea de metode ilegale pentru procurarea de știri, materiale informative și imagini fotografice sau video;
4. jurnalistul trebuie să respecte caracterul confidențial, convenit în timpul unei întrevederi, vizând obținerea de informații sau a unei sinteze;
5. în vederea păstrării secretului profesional; jurnalistul beneficiază de dreptul de a refuza referințe cu privire la surse și de a nu dezvălui identitatea celor care au furnizat informațiile;
6. responsabilitatea față de public presupune ca articolele să nu fie influențate de interesele personale ori comerciale ale unor terți;
7. respectarea vieții private și a intimității persoanei. Dacă comportamentul privat al unei persoane lezează prin aceasta interesele și morala publică, poate folosi și informații din această sferă;
8. publicarea unor acuzații neîntemeiate este interzisă, mai ales dacă sunt de natură să aducă prejudicii unei persoane;
9. publicarea sub formă de texte sau imagini susceptibile de a aduce atingere conștiinței sau sentimentelor religioase este interzisă;
10. prezentarea în mass-media a violenței trebuie să aibă în vedere protecția emoțională a tineretului;

11. nimic și nimeni nu poate fi supus discriminărilor sau injuriilor, indiferent de considerente, ca de exemplu: vârstă, sex, defecte fizice, apartenența la un grup social, religie, rasă, naționalitate sau convingerilor sale;
12. relatările privind procedurile polițienești sau juridice trebuie făcute astfel încât să nu prejudicieze nici una din părțile implicate. O persoană nu trebuie să fie prezentat ca vinovat înainte de a fi calificat ca atare de instanțele judiciare; este recomandabil să se evite citarea numelui și identificarea persoanelor prin fotografii;
13. articolele consacrate subiectelor medicale și descoperirilor științifice care se află în stadiu experimental trebuie obligatoriu prezentate ca atare;
14. sunt interzise acceptarea și acordarea de avantaje de orice fel de către ori-cine, de natură să îngrădească sau să influențeze libertatea de decizie a jurnalistului.

CAPITOLUL VI

Drepturile și obligațiile jurnaliștilor

Secțiunea I

Drepturile jurnalistului

Art. 36. – Jurnalistul este liber să se informeze și să-și exprime opiniile numai când există un fundament real și interes comunitar. În acest scop, în exercitarea profesiei, jurnalistul are dreptul:

- a) să aibă acces la informații privind activitatea autorităților publice – Parlament, Președinție, Guvern, administrație publică centrală și

locală, instituții publice și servicii publice, fără a fi supus unor presiuni, amenințări, condiționări sau intimidări;

- b) să beneficieze de sprijinul și protecția autorităților abilitate cu ordinea publică când desfășurarea activității profesionale și condițiile impun acest lucru;
- c) să asiste nemijlocit, la cerere, fără restricții sau condiționări la orice manifestări și adunări cu caracter public;
- d) să folosească în activitatea sa orice mijloace jurnalistice de înregistrare și transmisie a sunetului și imaginii, de tip profesional;

Art.37.–(1) Jurnalistului îi este garantat că, pentru protecția secretului profesional, documentele, carnetele de însemnări, benzile, casetele, filmele, fotografiile sau al-te mijloace de stocare a informației, precum și aparate destinate practicii profesionale ce îi aparțin sau se află asupra sa, sunt inviolabile.

(2) Percheziționarea jurnalistului, a domiciliului ori a cabinetului său poate fi efectuată numai pentru alte fapte decât cele profesionale, în condițiile legii.

Art.38. - Jurnalistul are dreptul de a alege și de a fi ales în funcții de conducere ale organizațiilor profesionale, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de statutele organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor.

Art.39. – Pentru activitatea sa profesională, jurnalistul are dreptul la onorariu și la acoperirea tuturor cheltuielilor efectuate în interesul mijlocului de informare în masă care îi este client sau oricărui alt client.

Art.40. – Pentru ridicarea performanței jurnalistice, jurnalistul va beneficia de facilități vamale pentru procurarea de aparatură și birotică profesională performantă.

Art.41. – Mijloacele de transport aparținând jurnalistului pot să poarte un semn distinctiv - exclus girofar, pe baza Cărții de Presă sau acreditării, doar în situațiile când sunt utilizate pentru deplasări în interes profesional.

Art.42. – Organele de ordine publică vor acorda sprijin jurnaliștilor, în cazul în care sunt împiedicați să-și exercite atribuțiile. Autoritățile publice au obligația ca în cadrul atribuțiilor lor să acorde jurnaliștilor concursul solicitat pentru îndeplinirea profesiei.

Art.43.–(1) Calomnia ori amenințarea săvârșite împotriva jurnalistului în timpul profesiei și în legătură cu aceasta se sancționează conform Codului penal.

(2) Lovirea sau alte acte de violență săvârșite împotriva jurnalistului în timpul exercitării profesiei se pedepsește, ca infracțiunii deosebit de grave.

Art.44.–Jurnalistul este îndreptățit la asigurare socială în condițiile prevăzute de legea Casei de Asigurări.

Secțiunea a II-a

Obligațiile jurnaliștilor

Art.45.– Este interzis jurnalistului ca, în mod nemijlocit sau prin persoane interpuse, să folosească procedee incompatibile cu demnitatea profesiei, în scopul dobândirii de clienți.

Art.46.– Jurnaliștii și personalul angajat de aceștia au obligația să păstreze secretul profesional cu privire la actele și faptele despre care au luat cunoștință în cadrul activității lor, chiar și după încetarea funcției, cu excepția cazurilor în care legea sau părțile interesate îi eliberează de această obligație.

Art.47.–Exercitarea profesiei de jurnalist este incompatibilă cu:

- a) ocupații care lezează demnitatea și independența profesiei de jurnalist sau bunele moravuri;
- b) exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Art. 48. – Exercitarea profesiei de jurnalist este compatibilă cu:

- a) calitatea de editor de publicații, emisiuni de radio sau televiziune;
- b) activitatea didactică și de cercetare în specialitatea jurnalistică;

- c) activitate literară și artistică;
- d) funcția de mediator, consilier, consultant sau conciliator, în condițiile legii.

Art. 49.– (1) Jurnalistul este obligat să anunțe în termen de 15 zile, cauzele de incompatibilitate și să solicite suspendarea sa din profesie, până la încetarea acesteia.

(2) În cazul în care, cu rea credință, jurnalistul încalcă dispozițiile alineatului (1), se va pune în discuția organizației din care face parte excluderea sa din profesie.

Secțiunea a III-a

Răspunderea disciplinară

Art.50.–(1) Jurnalistul răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutelor organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de birourile județene ale Colegiului Național sau de Colegiul Național, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură a prejudicia onoarea și prestigiul profesiei sau ale instituției din care face parte.

(2) Instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea sunt obligate să informeze Colegiului Național cu privire la orice plângere făcută împotriva unui jurnalist și la începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată a unui jurnalist.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(1) Colegiul Național este obligat să adu-că, de urgență, la cunoștința organizației profesionale toate informațiile privind jurnalistul.

Art.51. – (1) Acțiunea disciplinară se exercită de organizația profesională de jurnaliști al cărui membru este jurnalistul sancționat, conform legii.

(2) Pentru suspendarea din funcție sau excludere din profesie este obligatorie o cercetare prealabilă, care se efectuează de către comisia de judecată a organizației profesionale de jurnaliști al cărui membru este jurnalistul cercetat.

(3) Audierea celui în cauză este obligatorie, acesta fiind îndreptățit să ia cunoștință de conținutul dosarului și să-și formuleze apărarea.

(4) Comisia de disciplină a organizației citează părțile și pronunță o hotărâre motivată, care se comunică acestora.

(5) Împotriva hotărârii părțile pot face contestație la instanța judecătorească competentă, în termen de 15 zile de la comunicare.

(6) În toate cazurile, acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de cel mult un an de la data săvârșirii abaterii.

(7) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în prezenta lege, în statutele organizațiilor profesionale ale jurnaliști și se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

Art. 52. – (1) Sancțiunile disciplinare se aplică în raport cu gravitatea faptelor și constau în:

- a) mustrare;
- b) avertisment;
- c) amenda de la 2 la 10 salarii medii pe economie, care se face venit la bugetul Colegiului Național sau la bugetele organizațiilor profesionale de jurnaliști, după caz. Plata amenzii se va face în termen de 30 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii disciplinare. Neachitarea în acest termen atrage suspendarea de drept din exercițiul profesiei până la achitarea sumei;
- d) interdicția de a exercita profesia pe o perioadă de la o lună la un an;
- e) excluderea din profesie

(2) În perioada interdicției, jurnalistul nu poate presta sub nici o formă activitatea jurnalistică, nu poate face uz de calitatea de jurnalist și nu poate participa la activitatea organelor de conducere ale profesiei.

Art. 53.– (1) În cazul în care împotriva jurnalistului s-a luat măsura arestării preventive, organizația profesională vizată, la propunerea Colegiului Național, va lua măsura suspendării din funcție până la soluționarea cauzei penale, potrivit prezentei legi.

(2) Dacă hotărârea de condamnare a rămas definitivă și ea se referă la infracțiunile prevăzute de art. 21, lit. e). din lege, cu acea dată organizația profesională avizată dispune excluderea din profesia de jurnalist condamnat.

(3) Cartea de Presă a jurnalistului suspendat sau exclus va fi depus la organizația profesională emitentă și se va produce radierea din Registrul Jurnalistului al Cărților de Presă.

Art.54. – Toate deciziile de sancționare privind jurnaliștii vor fi făcute publice, de către Colegiul Național, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, care se vor angaja să le publice.

Aceste măsuri vor ajuta cetățeanul, care are dreptul la informare, să emită judecăți critice asupra activității jurnalistului și a credibilității sale.

CAPITOLUL VII

OMBUSMAN-UL MASS - MEDIA ROMÂN

Secțiunea I

Organizare

Art.55. – Ombusman-ul mass-media este organul de specialitate format din:

- 1) un reprezentant al patronatelor mijloacelor de multiplicare în

masă;

- 2) un reprezentant al patronatelor posturilor de radio;
- 3) un reprezentant al patronatelor posturilor de televiziune;
- 4) un reprezentant dintre cadrele universitare din domeniile comunicării;
- 5) un reprezentant al societății civile.

Art.56.–(1) Ombusman-ul mass-media român, denumit în continuare Ombusman, este organismul non-guvernamental, de interes public, non-profit, cu personalitate juridică și se supune în activitatea sa legislației în vigoare.

(2) Ombusman-ul este condus de un birou consultativ, compus din membrii Ombusman-ului, funcția executivă fiind îndeplinită, prin rotație, de câte unul dintre cei 7 reprezentanți în mandate de câte 1 an. Cel ales în funcția executivă este numit Ombusman.

(3) Durata învestiturii unui membru este de 7 ani, el putând fi reinvestit de două ori consecutiv și de patru ori alternativ

(4) Membrii Ombusman-ului își desfășoară activitatea independent față de organismele guvernamentale sau non-guvernamentale de orice natură, conform Legii nr.21/24.

Art.57. – (1) Ombusman-ul își desfășoară activitatea conform legii și a Regulamentului propriu.

(2) Patrimoniul Ombusman-ului poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii. El poate fi completat prin donații și sponsorizări.

Art.58. – (1) Ombusman-ul deliberază și ia hotărâri în prezența a cel puțin cinci membri.

(2) Hotărârile Ombusman-ului se iau cu majoritatea voturilor membrilor prezenți. În caz de paritate, votul președintelui decide.

Art.59.-Președintele Ombusman-ului poate da mandat oricărui membru să reprezinte Ombusman-ul în raportul cu terții.

Art.60. - Stenograma ședinței Ombusman-ului se păstrează într-un registru special de procese-verbale și va fi semnată de toți membrii prezenți la ședință.

Art.61. - Ombusman-ul mass-media român are următoarele atribuții principale:

- a) monitorizează toate sesizările privind săvârșirea delictelor de presă;
- b) constată și aplică sancțiunile contravenționale prevăzute la art. 65 și 66 din prezenta lege;
- c) organizează serviciul statistic general al cazurilor rezolvate privind delictul de presă;
- d) organizează și desfășoară activități de cooperare și colaborare cu organizațiile profesionale ale jurnaliștilor, mijloacele de informare și cu diferite organisme interne și internaționale, în domeniul jurnalistic;
- e) aprobă statutul de funcții și angajează personalul Ombusman-ului.

Art.62. – (1) Președintele Ombusman-ului are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Ombusman-ul mass-media român în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;
- b) convoacă și prezidează ședințele biroului Ombusman-ului mass-media român;
- c) ordonează cheltuielile Ombusman-ului;
- d) încheie convenții și contracte în numele Ombusman-ului, cu autorizarea biroului consultativ;.

(2) Dacă președintele Ombusman-ului este în imposibilitate temporară de a-și exercita funcțiile, biroul poate delega un membru pentru a îndeplini, parțial sau totalitate, atribuțiile președintelui.

Art.63. – Ombusman-ul este obligat să aducă, de urgență, la cunoștința organizației profesionale toate informațiile privind editorul sancționabil.

Art.64. – (1) Ombusman-ul monitorizează și asigură aducerea la îndeplinire a măsurilor privind dreptul la replică.

(2) Este obligatoriu, după constatarea delictului de presă, ca publicația, postul de radio sau televiziune să publice, fără plată, dreptul la replică al persoanei fizice sau juridice lezate.

(3) Dreptul la replică trebuie să fie obiectiv și să urmărească restabilirea adevărului.

(4) Patronul societății de multiplicare publicației, al postului de radio sau televiziune să publice fără plată, dreptul la replică, rectificare sau declarație al persoanei fizice sau juridice lezate, în termen de 10 zile de la primirea lui.

(5) Refuzul de a publica sau difuza un drept la replică, în condițiile pct. (2) și (3), permite persoanei lezate să ceară judecătorei, reparații civile.

Art.65. – (1) În cazul în care împotriva vreunei persoane care are calitatea de jurnalist s-a luat măsura arestării preventive, organizația profesională sau autoritatea publică din care face parte, la propunerea Ombusman-ului mass-media român, va lua măsura suspendării din profesie, respectiv din funcție până la soluționarea cauzei penale, potrivit prezentei legi.

(2) Persoana fizică sau persoana juridică se poate adresa instanțelor de judecată pentru obținerea unor daune materiale sau morale, conform Codului civil și al Codului de procedură civilă.

(3) Instanța de judecată poate cita un reprezentant al Ombusman-ului mass-media român, pentru evaluarea corectă a daunelor ce pot fi acordate.

(4) Despăgubirile pentru delict de presă trebuie să fie evaluate în grile, nepermițându-se existența unor despăgubiri exagerate în raport cu veniturile realizate de producătorul delictului de presă și valoarea pagubei suferite.

Art.66. – Toate deciziile de sancționare date de Ombusman-ului mass-media român vor fi făcute publice, prin intermediul mijloacelor de informare în masă.

Art. 67. - Prin **delict** se înțelege orice fapt voluntar (ilicit) și dăunător al persoanei îndeplinit prin **acțiune (commisio)** sau **omisiune (ommissio)**, săvârșit cu intenția de a păgubi altă persoană. **Quasi-delict este tot un fapt ilicit și dăunător, însă comis fără intenție răutăcioasă (factum culposum).**

Poate fi tras la răspundere din cauza unui delict de presă – prin delict sau quasi-delict civil – cel ale cărui fapte:

- 1) constituie o culpă sau o greșeală, fie prin omisiune, fie prin acțiune;
- 2) constituie cauza prejudiciului a cărui reparare se cere;
- 3) au cauzat o daună materială sau morală;
- 4) sunt ilicite, iar nu, exercițiul unui drept;
- 5) pot fi imputate autorului.

Dacă una din aceste condiții lipsește, acțiunea în daună trebuie să fie respinsă.

Culpa delictuală sau aquiliană de presă nu se presupune, în adevăr, niciodată. În consecință, delictul de presă nu poate fi presupus, ci dovedit de acela care îl invocă.

Secțiunea II

Răspunderi și sancțiuni

Art. 68.–(1) Prin delict de presă se înțelege delictul civil săvârșit prin inserarea de informații, reflecții sau comentarii în mass-media, despre fapte care nu au implicații asupra societății și a cauzat o daună materială sau morală unei persoane.

(2) Nici un cetățean nu poate fi subiect de presă fără acordul său, excepție făcând implicarea cetățeanului în fapte care prezintă interes pentru comunitate.

Art. 69.–Răspunderea pentru producerea delictului de presă revine:

1. reprezentanților autorităților publice – pentru transmiterea de informații eronate sau false jurnaliștilor;
2. proprietarului mijlocului de multiplicare publicații;
3. proprietarului postului de radio sau televiziune, după caz;
4. editorului de publicații, emisiuni de radio sau televiziune și de mijloace on-line, după caz;
5. autorii care nu au calitatea de jurnaliști, ori nu au girul vre-unui cabinet de jurnalist.

Art. 70. - Constituie amendă și se sancționează, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiune, următoarele fapte:

- a) fapta editorului sau a patronului mass-media de a introduce spre publicare produse jurnalistice care nu provin de la Cabinete de jurnaliști sau nu au primit avizul unui astfel de cabinet, cu amendă de la 1½ la 3 salarii medii pe țară;
- b) fapta editorului sau a patronului mass-media de a introduce produse jurnalistice care încalcă normele deontologice, cu amendă de la 3 la 6 salarii medii pe economie;

- c) fapta patronului mass-media de a introduce, fără acordul editorului, produse jurnalistice care nu provin de la Cabinete de jurnaliști sau nu au primit avizul unui astfel de cabinet, cu amendă de la 5 la 10 salarii medii pe economie;
- d) fapta autorului de a publica materiale care sunt de natură să aducă atingere unui drept sau interes legitim al unei persoane, cu amendă de la 6 la 12 salarii medii pe economie;
- e) fapta reprezentantului unei autorități publice de a pune la dispoziție jurnaliștilor date sau informații false sau eronate în legătură cu activitatea autorității din care face parte, cu amendă de la 6 la 12 salarii medii pe economie.

Art. 71. - Încălcarea dispozițiilor articolului precedent, ori de câte ori, atrag majorarea limitelor amenzii contravenționale cu 50%.

Art. 72. – (1) Împotriva procesului verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicarea acestuia.

(2) Plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și sancționare, suspendă aplicarea sancțiunii, până la soluționare, de către judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.

Art. 73. – Sumele provenite din amenzi se împart astfel:

- (1) 10% din valoarea amenzii intră la bugetul Ombusman-ului mass-media român, pentru a crea un fond de cercetare în domeniul protecției consumatorilor de mass-media;
- (2) 10% din valoarea amenzii intră la bugetele organizațiilor profesionale ale jurnaliștilor (cei 10% se vor împărți între organizații, în mod egal), pentru a crea un fond de dezvoltare a profesionalismului

- jurnaliștilor;
- (3) 5% din valoarea amenzii intră la bugetele organizațiilor patronale a mijloacelor de informare în masă (cei 5% se vor împărți între organizații, în mod egal), pentru a crea un fond de dezvoltare în domeniu;
 - (4) 10% din valoarea amenzii intră la bugetul de stat, pentru a crea un fond de dezvoltare a jurnalismului și protecției consumatorului de mass-media;
 - (5) 65% din valoarea amenzii revine persoanei afectate de delictul de presă.

Art. 74. - În perioada interdicției de a profesa, persoana în cauză nu poate presta sub nici o formă activitatea avută, nu poate face uz de calitatea avută și nu poate participa la activități în cadrul organismelor profesionale.

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 75.—Organizațiile profesionale ale jurnaliștilor își vor modifica, în conformitate cu legea, statutele în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial.

Art. 76. - În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se va constitui Colegiul Național al Jurnaliștilor din România.

Art. 77.—Consiliile locale, prefectii precum și Ministerul Culturii pot pune la dispoziția jurnaliștilor, la cererea acestora, spațiile necesare în vederea organizării și funcționării corespunzătoare activității prestate, prin închiriere, fără licitație.

Art. 78. – (1) Organele și organizațiile de presă din străinătate pot trimite reprezentanți în calitate de corespondenți permanenți sau temporari în România.

(2) Corespondenții permanenți sunt acreditați de către Ministerul Afacerilor Externe, cu acordul Colegiului Național al Jurnaliștilor din România, pe baza cererilor exprese înaintate acestuia, în scris, de către organele și organizațiile de presă de care aparțin.

Art. 79.–Proprietarii mijloacelor de informare în masă prin presă, prin posturilor de radio și televiziune sau prin internet sunt obligați să folosească produse jurnalistice ce provin numai de la cabinetele de jurnalist, conform prezentei legi.

Art. 80.–Mijloacele de informare în masă sunt obligați să respecte în mod riguros principiile etice care garantează libertatea de expresie, prevăzute în prezenta lege, precum și dreptul fundamental al cetățenilor de a primi informații adevărate și opinii oneste.

Art. 81.–Statul veghează ca legile să garanteze organizarea mijloace-lor publice de informare, astfel încât să asigure independența jurnalistului și neutralitatea informațiilor, pluralismului opiniilor și egalitatea sexelor, ca și dreptul de răspuns al fie-cărui cetățean care a făcut obiectul unei alegeri.

Art. 82.–(1) Organizațiile profesionale ale jurnaliștilor și Colegiul Național al Jurnaliștilor din România au obligația de a asigura ca, în decurs de maximum 4 ani de la apariția prezentei legi, jurnaliștii și personalul redacțional angajat de cabinetele jurnalistice să urmeze cursuri specializate, în domeniul jurnalisticii, pentru a îmbunătăți calitatea studiilor și pregătirea profesională a acestora .

(2) Personalul redacțional al cabinetului jurnalistului, având o vechime de 2 ani, poate susține examenul de atestare, cu respectarea cerințelor prezentei legi.

Art. 83.—Legea nr. 3/1974, Legea presei din Republica Socialistă România, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial.

Această propunere legislativă a fost adoptată de Senat în ședința din data de.....

Președintele Senatului

Dan Mircea Geoană

Această propunere legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de.....

Președintele Camerei Deputaților

Roberta Alma Anastase